

Учитель

Газета Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди

№2 (303)

2 березня 2022 року

Видається з 1933 року

Вітаємо вас із Міжнародним жіночим днем! Це красиве свято на початку весни приходить до нас, коли все оживає та розквітає. Нехай у вашому житті буде вічна весна, нехай яскраво світить сонце, а дні будуть світлими й безхмарними. Бажаємо натхнення, здобутків у науці, викладацькій справі, навчанні, тепла, чудового настрою, впевненості в собі, оптимізму, вдалої кар'єри, гармонії, добробуту, надійних друзів, чудових весняних квітів, приємних подарунків

Дорогі жінки!

і цікавих подорожей. Бажаємо, щоб ваші серця належали тим, хто любить і обожнює вас, щоб кожен день ви відчували турботу, відданість, вірність, допомогу та підтримку! Кохайте самі й будьте завжди коханими, залишайтеся такими ж неповторними, ніжними та теплими! Щастя вам, радості й удачі завжди й у всьому!!!

Від імені чоловіків сквородинівського університету — ректор Юрій Бойчук

Керівництво ун-ту на заняттях в артхабі

Напередодні свята

СВІТ ЗАХОПЛЕНЬ СУЧАСНИХ ЖІНОК

Ми звикли бачити викладачів університету під час лекцій, практичних занять, на засіданнях кафедр, конференціях, учених радах. Знайомі з їхніми статтями, монографіями, підручниками. Однак нам майже нічого не відомо про світ захоплень наших колеганок, які у вільний від роботи час люблять танцювати, співати, готувати екзотичні страви, фотографувати, збирати незвичні колекції, мандрувати Україною й не тільки. Пропонуємо познайомитись із хобі п'ятьох відомих жінок нашого університету. І сподіваємось, що читачі підтримають цю ідею й надішлуть до редакції дописи про свої захоплення й надалі.

Інна Володимирівна Чернікова, доц. каф. історії України, координатор з виховної роботи історичного ф-ту: «Деякі роки тому знайшла для себе нове хобі, яке в народі називають **«тихе полювання»**. Це сталося після відвідування з друзями лісу в Чугуївському р-ні. Для мене відкрився чарівний світ природи, яка дарує свої дивовижні скарби тим, хто поважає та цінує її. Виявилось, що можна гарно відпочити на природі, насолодитися тишею, свіжим повітрям та промінцями сонця, випадково зустрітися та поспілкуватися з грибниками. З травня по листопад після дощів ми чекаємо вихідних, щоб повернутися до свого лісу, який знаємо до дрібниць. Виїзд завжди дуже ранній, тому спочатку в лісі йдемо на «наше» джерело, де набираємо свіжої води, традиційно п'ємо каву, снідаємо та зустрічаємо ранок. Далі за своїм маршрутом прямуємо на відомі нам грибні місця. Сосновий ліс зустрічає прохолодою та співом птахів, а різноманітні рослини, укриті рососою, хитаючись, вітають нас. Зачаровує повітря, енергетика лісу та бадьорість, що відразу з'являється, незважаючи на тижневу втому. Іноді бачиш сліди диких тварин та розумієш, що ліс живе у своєму ритмі. Найвищою вітхою для кожного грибника є відшукати грибину галлявину. Дуже радіємо білим та польським грибам, підберезникам, маслюкам. Незважаючи на те, повний кошик чи не зовсім, завжди з гарним настроєм повертаємося додому. Виходячи з лісу, розумієш, що він тягне до себе невідомою силою, яка змушує повертатися сюди знов і знов.

Бажаю всім відшукати своє хобі, не засиджуватися вдома, як можна частіше виїжджати на природу, відкриваючи для себе її красу та багатство».

Тетяна Олексіївна Довженко, д. пед. н., професор, декан ф-ту початкового навчання: «Моє хобі — це **квітництво**. Відчуваю неймовірну радість, коли бачу, як розкривається квітка. Любов до

квітів почалася з дитинства. Сьогодні в мене близько 100 різних квітів, захоплююсь і простими домашніми геранями, і вишуканими орхідеями. Квітнуть у мене вдома бегонії, азалії, цикламени, фіалки. Нещодавно подруга подарувала мені кумкват — дуже красиву рослину з маленькими помаранчевими плодами, неначе сонце. Улюблені квіти прижилися й у робочому кабінеті, вони підтримують мене, надихають, ними милуються мої колеги й студенти. А ще чудові клумби та альпійські гірки тішать усю родину на дачі. Там квітне бузок, жасмин, троянди, глідиолуси та жоржини. Найбільше мене чарують весняні квіти, учусь в них волі й любові до життя, тому з нетерпінням чекаю на свої крокуси й гіацинти. Вони, перші провісники весни й тепла, дарують красу й надії на краще. Хай у житті, серці й душі кожної жінки розцвітають неповторні квіти».

Ярослава Юрїївна Сазонова, д. філол. н., проф., зав. каф. англійської фонетики та граматики: «Хочу поділитися з читачами весняним настроєм і тим, що мене надихає й заспокоює. У мене є два захоплення: **подорожі й вишивка**. З покоління в покоління, від прабабусі в нашому роду всі жінки вишивають і в'яжуть гачком, мене цьому навчила мама. Я вишиваю здебільшого хрестиком, але трішки вмію гладдю, хардангером та іншими швами. Дуже люблю національну вишивку, особливо в побуті. Завжди намагаюся чесно купувати схеми або набори від виробника, щоб бути й тут «академічно доброчесною». Вишивка — це не лише корисне вміння, адже ви можете прикрасити свій дім, зробити щось приємне рідним, друзям, а й своєрідна медитаційна навичка — так за наче монотонними рухами ви забуваєте про стресове сьогодення. Бажаю, щоб поруч ще був кіт. Знаю, що я не одна й багато моїх колег мають таке хобі. Тож нас об'єднує далеко не лише робота! Усім бажаю більше часу для сім'ї, себе й своїх хобі! Здоров'я й творчих успіхів».

Тамара Борисівна Хомуленко, д. психол. н., проф., зав. каф. практичної психології: «Останні сім років моїм захопленням, моїм хобі є **тайцзицюань**. У перекладі це означає Кулак Великої Межі. Це давньокитайське бойове мистецтво й оздоровча гімнастика цигун. Це мистецтво базується на принципах даосизму, які дають можливість пізнати свій шлях, пізнати свою єдність зі Всесвітом, досягти й відчути єдність душі й тіла, оволодіти оздоровчими практиками. Мій власний Уданський Меч із дамаської сталі, базовий рівень володіння яким я маю, є моїм надійним другом на шляху пізнання таємниць єдності душі та тіла».

Наталія Анатоліївна Бугаєць, професор, зав. каф. хореографії: З дитинства не люблю сидіти на місці. Із семи років ходила в басейн на стрибки у воду, займалась музикою, спортивними балетними танцями, з якими, як відомо, пов'язано все моє життя. Окрім танців, у мене є дуже багато захоплень: люблю читати, ходити в кіно, слухати вірші та музику, відвідувати футбольні матчі й дивитися їх трансляції. Стежу за спортивною кар'єрою багатьох футбольних гравців та тренерів.

Але це ще не все! Хобі? Відпочинок? Спорт? Що може об'єднати ці три заняття? Правильно! Це гірське лиж! Гірськолижний спорт — відмінний варіант щодо того, як можна чудово провести вільний час зі своєю родиною. Насьогодні катання на гірських лижах — один із найпопулярніших видів активного відпочинку для тих, кого вабить швидкість і сніжні схили. З кожним спуском зростає мій досвід. Я вже спокійно спускаюся червоними трасами, інколи — чорними, перемагаючи свій страх. Тиша гір, красиве блакитне небо, енергія чистого гірського повітря... Це може бути кращим і кориснішим для здоров'я! Гори прекрасні! Вони зачаровують і ваблять своєю красою. Правий був В. Висоцький: «Лучше гор могут быть только горы, на которых еще не бывал!»

ФОРМУЄМО НОВУ ГЕНЕРАЦІЮ ПОЛІТИКІВ

28 січня 2022 р. професора каф. політології, соціології й культурології ХНПУ імені Г. С. Сковороди Галина Михайлівна Куц в рамках освітнього процесу для здобувачів I, II та III рівнів вищої освіти провела екскурсію до Будинку рад — Харківської обласної ради.

Пріоритетним напрямом діяльності каф. політології, соціології й культурології є ознайомлення здобувачів вищої освіти зі специфікою роботи міської та обласної влади Харківщини. Ефективній реалізації цього напрямку освітньої діяльності кафедри сприяє тісна та багаторічна співпраця викладацького корпусу ХНПУ імені Г. С. Сковороди з ХОДА.

Так у рамках освітньо-експертського проекту, що відбувся 28 січня до будівлі Харківської обласної ради були запрошені здобувачі, які навчаються за спеціальностями 052 Політологія, 054 Соціологія, 231 Соціальна робота, представники Спілки студентів і молоді та викладачі каф. політології, соціології й культурології. Представниками виконавчого апарату ХОДА було надано детальну інформацію щодо роботи

постійних комісій, підготовки та проведення сесій вищого представницького органу регіону, реалізації принципу відкритості діяльності місцевого самоврядування. Голова постійної комісії обласної ради з питань науки, освіти та духовності Галина Куц зазначила: «Такі практичні заняття є потужним стимулом для студентів. Здобувачі

вищої освіти на власні очі побачили, де приймаються важливі для регіону рішення, з перших уст дізналися про роботу депутатів та керівництва обласної ради. Безумовно, для них це унікальний досвід».

Окрім того, безцінним досвідом для здобувачів та викладачів кафедри політології, соціології й культуроло-

гії стало спілкування із заступниками голови обласної ради Богданом Мальованим та Валерією Мураєвою. Зокрема під час спілкування Валерія Мураєва розповіла про різні галузі депутатської діяльності, а також особливості роботи місцевих, районних та обласних рад. «Дуже добре, що ви завітали до обласної ради. Знайомство з роботою органів місцевого самоврядування допоможе вам зрозуміти механізми управління в державі, логіку, за якою розподіляються повноваження між гілками влади. Хотілося б з часом побачити у ваших особах нову генерацію молодих політиків та державних управлінців. А робота в органах місцевого самоврядування буде добрим стартом такої кар'єри», — зазначила Валерія Мураєва.

Кафедра політології, соціології й культурології

Переможниці конкурсу

За підсумками проведеного конкурсу «Видатні жінки Сквородинівського університету» з урахуванням сумлінного виконання професійних обов'язків, за вагомих внесок у розвиток ун-ту та з нагоди Міжнародного жіночого дня конкурсна комісія визнала переможницями:

У номінації **«Жінка в освіті»**: Ликова Ірина Олександрівна, к. біол. н., доц. каф. зоології, заст. декана з навч. роботи ф-ту природничої, спец. і здоров'язбережув. освіти; Танько Тетяна Петрівна, д. пед. н., проф., декан ф-ту дошкіль. освіти; Маленко Олена Олегівна, д. філол. н., проф., зав. каф. українознавства і лінгводидактики, укр. мовно-літературн. ф-ту імені Г. Ф. Квітки-Основ'яненка.

У номінації **«Жінка в науці»**: Іващенко Ольга Віталіївна, д. наук з ФВ і спорту, проф., зав. каф. теорії та методики ФВ, ф-ту ФВ і спорту; Комісова Тетяна Євгенівна, к. біол. н., доц., проф. та в. о. зав. каф. анатомії й фізіології людини імені проф. Я.Р. Синельникова ф-ту природничої, спец. і здоров'язбережув. освіти; Корнільєва Лілія Миколаївна, д. філол. н., доц., проф. каф. англійської філології ф-ту іноз. філології.

У номінації **«Жінка в суспільному житті»**: Левченко Наталія Микитівна, д. філол. н., проф. каф. укр. літератури та журналістики імені проф. Леоніда Ушкалова, укр. мовно-літературн. ф-ту імені Г. Ф. Квітки-Основ'яненка; Смолянук Наталія Миколаївна, к. пед. н., доц. каф. теорії і методики викладання природничо-математич. дисциплін у дошкіль. початк. і спец. освіті ф-ту початк. навчання; Чернікова Інна Володимирівна, к. іст. н., доц. каф.

історії України, коорд. з вихов. роботи на історичному ф-ті.

У номінації **«Жінка в мистецтві»**: Ковтун Анна Володимирівна, к. пед. н., доц. каф. теорії, технологій і методик дошкіль. освіти ф-ту дошкіль. освіти; Лиманська Ольга Вікторівна, к. мистецтвознавства, доц. каф. хореографії ф-ту мистецтв; Санжарова Ніна Миколаївна, проф. каф. музично-ритміч. виховання і фітнесу, к. біол. н., майстер спорту СРСР з художн. гімнастики ф-ту ФВ і спорту;

У номінації **«Жінка в спорті»**: Казачінер Олена Семенівна, д. пед. н., доц., проф. каф. здоров'я людини, реабілітології і спец. психології ф-ту природничої, спец. і здоров'язбереж. освіти; Репко Олена Олександрівна, к. пед. н., доц. каф. олімпійського, профес. спорту, спорт. ігор та туризму ф-ту ФВ і спорту, засл. майстер спорту зі скелазіння; Шевченко Лариса Анатоліївна, к. юрид. н., доц. каф. державно-правових дисциплін, кримін. права і процесу юридичного ф-ту.

«Жінка в адміністративному житті»: Поплавська Тетяна Миколаївна, бібліотекар наукової бібліотеки; Ткаченко Віта Михайлівна, провідний бухгалтер; Чернік Тетяна Валентинівна, директор студ. містечка.

Н. Борисенко, проректор з навчально-виховної роботи

День рідної мови

Цього року Міжнародний День рідної мови в нашому університеті відзначали вже у звичний спосіб — дистанційно. Проте заходи були цікаві й різноманітні: бесіди з тематичними презентаціями, конференції, мовні ігри, тести, перегляди фільмів з подальшим їх обговоренням тощо. Пізнавальним і оригінальним виявився спільний захід, організований викладачами кафедри українознавства і лінгводидактики, для здобувачів освіти укр. мовно-літ. ф-ту (11 гр.) та ф-ту іноземної філології (47 гр.), де студенти з Туркменістану розповіли про цікаві факти рідної мови, а також декламували вірші Махтумкули Фрагі, а студенти-полоністи читали напам'ять поезії польською.

Увечері студентський актив на чолі з координатором з виховної роботи Т. М. Собченко провели спільний захід з учнями випускних класів різних шкіл міста Харкова, де розповіли про нашу найкращу дружню факультетську родину, поділилися цікавими та корисними лайфхаками, які допоможуть у вивченні рідної мови, розібрали деякі складні для вивчення теми, провели невеликий тест на ігровій навчальній платформі «Kahoot!».

Сподіваємось, що цей день ще більше об'єднав нас, дав сил і наснаги в складні часи для нашої країни!

Підготувала Ю. Лебененко

Визнання

14 лютого засідання вченої ради ун-ту розпочалося з урочистої інавгурації.

Почесним доктором ХНПУ імені Г. С. Сковороди, за рішенням вченої ради вишу, став директор Харківського регіонального центру оцінювання якості освіти, доктор соціологічних наук, професор, член-кореспондент НАПН України Олександр Сидоренко. Диплом і мантию, що підтверджують високе звання, науковцю вручив ректор Юрій Бойчук, а учасники урочистої події зустріли подію оплесками та вітаннями.

Олександр Сидоренко подякував ректораті й усьому науковому співтовариству Сквородинівського ун-ту за високе почесне звання та прочитав наукову доповідь на тему «Зовнішнє незалежне оцінювання як інструмент забезпечення якості освіти».

Пресцентр

УКРАЇНЬСЬКА МОВА В ЗОНІ РИЗИКУ: СВОЄ ЧИ ЧУЖЕ?

Сьогоднішні реалії української мови в нашому комунікативному просторі привожно сигналізують про активне витіснення питомих слів і давніх, узвичаєних запозичень новітньою лексикою, насамперед англійськими, які швидко, активно й ніким особливо не контролювано заповнюють територію українського слововживання.

Лексичний склад будь-якої мови найпомітніше відбиває екстра-лінгвальні, тобто позамовні, чинники функціонування мови як суспільного явища. Сьогодні такими чинниками є процеси глобалізації, стрімкий розвиток інформаційних і техногенних технологій, закріплення за англійською

фейковий. І ще багато-багато інших: білі, бренд, булінг, грант, дилер, кешбек, меседж, мейнстрим, мобінг, коворкінг, нетворкінг, рекрутер, стейкхолдер, тендер, тонінг, фідбек, хаб, харасмент, хед-лайнер, хіпстер, чекліст, шопінг....

Тож інколи постає питання: а якою ж мовою оформлена та чи та фраза,

зокрема й ця: Дедлайн пролонгації траншу залежав від дати останнього посту про тендер, але, на жаль, відмоніторити цей меседж в онлайновому режимі було складно. До того ж не йшлося про кешбек, він виявився фейком (з мови ЗМІ). Або ця: Освітній хаб пропонує чекліст івентів для стейкхолдерів, які пролонгують колаборацію

із університетами і сподіваються на результативний фідбек, тобто отримання компетентного факівця із валідними предметними знаннями й розвинутими soft skeels (реклама освітнього центру).

Унаслідок таких небажаних процесів відбувається розшарування мови на зрозумілі, семантично доступні слова, вирази, повідомлення й такі, що перебувають за межами звичайної мовної свідомості й смислового розуміння. А це зі свого боку призводить до когнітивного дисонансу в комунікації.

Звичайно, лінгвоекологи б'ють

на сполох, відстоюючи природність мови, її питомий, узвичаєний лексичний склад. Але відомий вислів «нове життя нового прагне слова» перемагатиме ці старання, якщо не задіють механізми державного врегулювання ситуації. Як, скажімо, у Франції, де питання мовного облаштування — справа держави, яка законодавчо реагує на наявність запозичень у контексті. Уживання іноземних слів дозується, якщо є французький еквівалент, тож стратегія збереження чистоти мови перебуває в ряду національно важливих питань. Так само, як і в Німеччині, Чехії, Польщі, інших європейських країнах. Тож поки в Україні немає подібної державної стратегії, це залишається правом індивідуального вибору мовця — обирати звичний новітній (запозичений) варіант слова з огляду на власні мовні й комунікативні цінності.

Олена Маленко, професор, зав. каф. українознавства та лінгводидактики

Співпраця

ФРАНЦУЗЬКІ СТАЖИСТИ НА КАФЕДРІ РОМАНСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ

Колаборація нашого ун-ту з ГО «Альянс Франсез» м. Харкова вийшла на новий рівень.

Раніше знайомство наших студентів-романістів із цією організацією обмежувалося складанням іспитів з метою отримання Диплому з французької мови (DELF) і Диплому з поглибленого знання французької мови (DALF), а також активною участю в культурних заходах, присвячених Міжнародному дню Франкофонії та Французькій весні. Але з лютого 2021 р. за сприяння директора «Альянс Франсез» Фабріса Дісдьє студенти отримали унікальну можливість працювати з французькими стажистами.

У минулому навчальному році на каф. романської філології на три місяці завітав Орельєн Фонтан, який навчався в ун-ті Сержі-Понтуаз. З 3 жовтня по грудень 2021 р. на кафедрі працювала Ноємі Ракль, яка підвищувала професійну кваліфікацію в різних ун-тах нашого міста. І з 15 лютого до середини травня два нові носії французької мови: Максим Лью, студент-магістр Західного католицького ун-ту м. Анже та **Алексія Дарк**, студентка-магістр Руанського ун-ту Нормандія дистанційно проводять факультативні заняття з комунікативної французької мови для студентів молодших та старших курсів, які вивчають французьку мову як першу та другу.

Майбутні вчителі поділилися враженнями від спілкування з франкомовними викладачами: «Ми дізнаємося сучасні ідіоматичні вирази з французького молодіжного сленгу. До того ж ми маємо безцінну практику говоріння, що дозволяє нам більш вільно комунікувати з іноземцями та буде дуже корисною під час працевлаштування, оскільки одна з вимог, що висувуються випускникам ф-тів іноземної філології на сучасному ринку праці, досвід спілкування з носіями мови» (Світлана Перлова, 46 ф/а гр.). «Факультативні заняття з французами дають можливість звикнути до особливостей вимови франкофонів, а отже, краще зрозуміти висловлену інформацію та познайомитись з культурною спадщиною країни, мову якої ми вивчаємо» (Євгенія Кравченко, 27 ф/а гр.).

Отже, ми сподіваємося, що плідна співпраця з «Альянс Франсез» буде сприяти популяризації французької мови серед української молоді та відкріє нові перспективи та напрями формування майбутніх працівників освіти.

А. В. Лепетюха, професор каф. романської філології

Золотий фонд

ЛЕГЕНДА ПЕДАГОГІЧНОЇ СПРАВИ

2 березня святкує свій ювілейний день народження видатна науковиця, непересічна особистість, чарівна жінка, д. пед. н., професор, член-кор. НАПН України, засл. діяч науки і техніки України Валентина Іванівна Лозова.

Становлення Валентини Іванівни як науковиці пов'язане із загальноосвітньою школою, яку вона закінчила зі срібною медаллю, і педагогічним ун-том, котрий талановита студентка закінчила з червоним дипломом. Могутнє родинне коріння, постійний саморозвиток, надзвичайна активність і самостійність дозволили Валентині Іванівні сформуванати сильний характер, принципову позицію, чесність, працьовитість, відповідальність за виконання будь-якої справи. Поєднання шкільного досвіду і практики у вищому педагогічному закладі сформувало Валентину Іванівну як науковицю, що понад усе цінує справжню науку.

Валентина Іванівна збагатила вітчизняну й педагогічну науку розробкою багатьох актуальних педагогічних проблем. Під її керівництвом захищено 16 докторських дисертацій і 53 кандидатських. Серед учнів Валентини Іванівни відомі фахівці, професори, які вже створили власні наукові школи й з честю несуть звання «Учень професора В. І. Лозової» (О. Юнова, С. Золотухіна, М. Васильєва, А. Троцько, Т. Рогова, С. Микитюк, Л. Рибалко, О. Попова, В. Гриньова, Л. Калашнікова та багато інших). Саме завдяки В. І. Лозовій Харківська педагогічно-дидактична школа стала званою в Україні, низка науково-педагогічних проблем, за які не бралися навіть академічні інститути, отримали розвиток саме в її науковій школі. Валентина Іванівна завжди тонко відчувала, схвалювала й підтримувала нові ідеї, течії й нові підходи в педагогіці.

Поєднання високої науки й методики викладання дисципліни «Педагогіка», яку Валентина Іванівна читала всі роки роботи в університеті, стимулювала її як викладача-методиста до підготовки навчально-методичного забезпечення курсу, звернення до теоретичної спадщини й практичного досвіду видатних учителів України та зарубіжжя: В. Сухомлинського, В. Шаталова, Ш. Амонашвілі. Усі, хто слухали лекції і доповіді Валентини Іванівни, пам'ятають яскраві, емоційні, змістовні повідомлення та промови.

Валентина Іванівна 20 років керувала каф. педагогіки. Завдяки її організаторським здібностям кафедра постійно посідала перші місця з наукової роботи, стала повністю «кандидатською», згодом вона успішно вирішувала підготовку докторів пед. наук.

Ювілей

Колектив кафедри зоології щиро вітає з ювілеєм д. біолог. н., професора **Тетяну Юрїівну Маркіну!** Бажаємо Вам завжди залишатися на піку активності, натхнення й щастя, радості і яскравого сонця в душі, насичення барв життя і світлїх спогадів, красивих свят і веселих моментів, чудового настрою та підтримки близьких людей. Не втрачайте цю висоту ще довгий час, нехай ваш політ буде легким і прекрасним!

День народження — це свято особливе! Побажаємо сьогодні Вам добра, Хай живеться легко і щасливо, Щоб кар'єра тільки вгору йшла. Нехай сонце зранку Вам сміється, І хай поруч гарні люди йдуть. Хай усе задумане вдається, І легко хай біжить життєва путь!

З лютого 2022 р. відсвяткувала ювілейний день народження **Олена Петрівна Карпенко**, к. філол. н. доцент каф. заруб. літ-ри та слов'янських мов. З 1979 р. життя ювілярки пов'язано з нашим ун-том. Випускниця відділення російської мови і літ-ри філологічного ф-ту, аспірантури при каф. російської мови нашого закладу, дисертацію в Московському ін-ті російської мови ім. В.В. Виноградова РАН.

Ще в студентські роки вона почала професійну діяльність у ЗОШ № 89 м. Харкова, а з 1986 р. стала викладачем, доцентом каф. російської мови нашого педінституту. З 1997 по 2002 рр. О. Карпенко була завідувачкою каф. загального мовознавства. Сфера наукових інтересів О. Карпенко — загальне мовознавство, старослов'янська мова, історична граматики, лінгвістичний аналіз тексту, історія лінгвістичних ученй, російська як іноземна.

Багато років Олена Карпенко була редактором, коректором університетської газети «Учитель».

З 2004 до 2014 рр. Олена Петрівна — учений секретар спеціалізованої вченої ради із захисту канд. дисертацій зі спеціальностей 10.02.01, 10.02.02 ХНПУ імені Г. С. Сковороди. А впродовж 2002–2004 рр. та 2014–2019 рр. — член цієї ради.

З 2014 р. дотепер О. Карпенко перебуває у відрядженні в Туреччині, де працює доцентом відділення російської мови і літ-ри Ардаганського ун-ту.

О. П. Карпенко — автор понад 80 наукових досліджень, підготувала 5 кандидатів філол. наук, вдумливий і відповідальний науковець, талановита і працьовита організаторка, емоційна і яскрава ораторка і методистка, знавець поезії, улюблениця студентської молоді, віддана подруга, дбайлива донька і мати.

Бажаємо Вам, любя Олено Петрівно, натхнення, нових проєктів, талановитих учнів, здоров'я та сімейного благополуччя.

Колеги і друзі укр. мовно-літературного ф-ту

Колектив кафедри зоології щиро вітає з ювілеєм д. біолог. н., проф. **Людмилу Павлівну Харченко!** Ваш професіоналізм, багаторічна послідовна та наполеглива праця зробила вагомий внесок у розвиток кафедри та факультету, забезпечили повагу серед колег. Ми пишаємося тим, що нам випала можливість працювати з Вами і досягати разом професійних висот. Нехай доля шле Вам добро і щастя, міцне здоров'я та достаток, а віра, надія та любов будуть вірними супутниками на життєвому шляху. Нехай життя буде сповне-

неземними радощами та прекрасними миттєвостями. Живіть у щасті, благополуччі та при доброму здоров'ї!

Хай нових днів ще буде безліч, Без ліку щастя і пісень, Приймійте вітання найщиріші В цей світлий ювілейний день. Здоров'я, щастя зичим не на рік На все життя бажаєм його щиро. Щоб радісним і довгим був Ваш вік З добром, любов'ю, спокоєм і миром.

31 січня 2022 р. відсвяткувала свій ювілейний день народження **Оксана Анатоліївна Жерновникова**, д. пед. н., проф., зав. каф. математики фізико-математичного ф-ту.

Понад двадцять років життєвий шлях Оксани Анатоліївни пов'язаний з рідним фізико-математичним ф-том нашого ун-ту, який вона закінчила в 2005 році, а вже з 2008 працювала доцентом каф. математики.

Науково-дослідницькі результати, отримані О. А. Жерновниковою, знайшли своє втілення в кандидатській (2009) та докторській дисертації(2016), виконаних під керівництвом д. пед. н., проф. В.М. Гриньової.

Головний напрям наукових досліджень — підготовка вчителя математики на засадах інтердисциплінарності в системі освіти України. Про успішність Оксани Анатоліївни як ученого красномовно засвідчують опубліковані нею близько 200 наукових робіт; серед яких монографії, навчальні посібники (українською та англійською мовами), наукові статті, зокрема 10 — у виданнях, що входять до наукометричних баз Scopus та Web of Science. Оксана Анатоліївна підготувала 1 д. пед. наук, 3 к. пед. наук та 2 доктори філософії в галузі педагогіки. За час роботи в ун-ті викладала різні навчальні дисципліни, як-от: «Основи вищої математики та математичної статистики», «Методи математичної статистики в педагогічних дослідженнях», «Комплексний аналіз», «Основи наукових досліджень», «Методика викладання математики в країнах ЄС», «Освітні програми підготовки вчителів математики в країнах ЄС» тощо. У 2018–2019 рр. була координатором з наукової роботи на фізико-математичному ф-ті. 2019 року Оксана Анатоліївна очолила каф. математики.

Оксана Анатоліївна — компетентний викладач, вдумливий наставник студентів і молодих учених, добра, чуйна, порядна людина, а для колег вона є взірцем людяності й сумлінного ставлення до улюбленої праці.

Від щирого серця вітаємо з радісним і світлим ювілеєм! Бажаємо міцного здоров'я, плідної праці, натхнення й творчості! Гарного настрою, душевних зустрічей, океан кохання, палац родинного благополуччя, затишку і добробуту! Нехай життя радує новими можливостями і світлими перспективами!

З повагою — колектив каф. математики

15 лютого 2022 р. свій ювілейний день народження святкувала д. пед. н., професорка каф. освітології та інноваційної педагогіки **Людмила Сергіївна Рибалко**.

Усе життя Людмили Сергіївни тісно пов'язане з педагогічним ун-том, у стінах якого вона пройшла шлях від студентки природничого ф-ту до професорки провідної кафедри. Л.С. Рибалко — знаний фахівець у царині педагогічної науки, чудовий викладач і вимогливий науковий керівник, який уміє мотивувати своїх здобувачів до дослідницької діяльності. Л.С. Рибалко — гарант ОНП «Освітні, педагогічні науки», керівник науково-методичної лабораторії духовно-інтелектуального виховання та навчання. Людмила Сергіївна має понад 200 наукових та навчально-методичних праць.

Л. С. Рибалко неодноразово була нагороджена відзнаками різного рівня, зокрема Грамотою Української академії акмеології за багаторічну працю. У 2019 р. отримала від нашого вишу Почесну відзнаку «Г. С. Сковорода», а у 2021 р. — знак МОН України «Ушинський К. Д.». Лист-подяку від Департаменту науки і освіти ХОДА, Дипломи НАПН України за активну участь у заходах Міжнародної виставки «Освіта та кар'єра — 2021».

Ювілярка — щира людина, чуйний співрозмовник, завжди готова допомогти, зрозуміти, навчити, поділитися знаннями й дати цінну пораду.

Шановна Людмילו Сергіївно, колектив кафедри щиро вітає Вас з ювілеєм! Бажаємо, щоб кожен день дарував Вам нескінченне натхнення і прекрасний настрій! Нехай робота приносить Вам ще довгі роки задоволення.

Колектив каф. освітології та інноваційної педагогіки

25 лютого відзначила свій ювілей **Ольга Олексіївна Кузнєцова**, заслуж. діяч мистецтв України, проф., д. пед. н. (Ph. Dr.), професорка каф. музично-інструментальної підготовки ф-ту мистецтв.

Ольга Олексіївна після закінчення ХНУ Мистецтв ім. І.П. Котляревського майже 40 років працює в нашому ун-ті, який називає «моєю другою Alma mater». Вона понад 25 років завідувала каф. музично-інструментальної підготовки; засновувала і була першим деканом музично-педагогічного ф-ту (зараз ф-т мистецтв). О.Кузнєцова підготувала й продовжує готувати канд. наук, є автором понад 250 наук., науково-методичних та публіч. праць, захистила докторську за спец-тю «Теорія та методика музичного навчання», є головою оргкомітетів понад 20 міжнародних конференцій.

Ольга Олексіївна — засновниця, організатор та учасниця концертів відомого у Світі міжнародного музичного конкурсу «FORTISSIMO» та понад 20-ти музичних фестивалів та конкурсів, лауреатами яких є понад 50 її вихованців. О. Кузнєцова — учасниця та авторка численних творчих проєктів: виступала як солістка, концертмейстер та була в складі оркестру (фортепіано, гусле, фісгармонія) у концертних залах України та зарубіжжя; засновниця та худ. керівник естрадного ансамблю «Маестро» та Оркестру народних інструментів «Слобожанські візерунки» (понад 30 років), які багато років поспіль отримували звання «народних колективів». Ще у 80-роках Ольга Олексіївна започаткувала філармонію школярів та молоді, є авторкою та учасницею музично-просвітницьких концертів: «Зустріч біля рояля». Вона виступала з видатними митцями України в Укр. фондї культури, Концертному Залі «Україна» (Київ), створювала музичне оформлення до художніх виставок.

О. Кузнєцова — невтомний громадський діяч: вона член Секретаріату Національної Всеукр. музичної спілки (НВМС), член правління Харківського відділення НВМС, президент Асоціації педагогів фортепіано Європи («ЕРТА»), багато років член ред. колегії «Укр. музичної газети», шеф-редактор міжнародного науково-популярного арт-журналу «Fortissimo», полковник Укр. козацтва та Європейської поліцейської асоціації («ЕРА») — оф. пред-тво в Україні), понад 15 р. член комітету Первинної профорганізації ун-ту. О.Кузнєцова відзначена багатьма нагородами різного рівня.

І ще вона прекрасна й приваблива жінка, серед друзів та однодумців якої багато видатних музикантів, художників, державних діячів, меценатів, бізнесменів. Ольга Олексіївна продовжує генерувати нові ідеї, вона завжди в позитивному настрої й випромінює радість! Зичимо вам щастя, здоров'я та творчого довголіття!

Голова Первинної профорганізації ун-ту С. Білецька, колеги ф-ту мистецтв

УЧИТЕЛЬ

Гостьові лекції

НАУКОВО-ОСВІТНІЙ РУХ У ДІІ

Попри всі обмеження навчальної діяльності в українських ун-тах, лютий-2022 на українському мовно-літературному ф-ті видався досить активним і динамічним щодо науково-освітніх проектів.

Справжнього інтелектуального драйву додали в нашу буденність дві гостьові лекції-вебінари з актуальних питань лінгвістики й методики мови і літератури, які були змодеровані викладачами-мовознавцями ф-ту.

Спікерка першої лекції на тему «Генеральний регіонально анотований корпус української мови (ГРАК: uasorgus.org): склад, структура, функціонал» — к. філол. н. **Марія Шведова**, молодша мовознавиця з Київського національного лінгвістичного ун-ту. Простими словами, ГРАК — це велика й систематизована колекція текстів української мови з програмою пошуку потрібних слів та словосполучень. Марія Шведова продемонструвала всі можливості цього електронного ресурсу, працюючи онлайн із сайтом ГРАК, коментуючи всі нюанси цієї пошукової роботи. Для деякого з викладачів і студентів ця інформація була новою, адже не всі знають і працюють із ГРАКом, здійснюючи свої лінгвістичні дослідження. Сподіваємося, що все почуте й побачене допоможе використовувати ГРАК у написанні магістерських і дисертаційних робіт, у розвідках з досліджень української мови в різних наукових парадигмах.

Спікером другої лекції-вебінару став наш випускник, к. філол. н. **Василь Терещенко**, який зараз очолює науковий підрозділ українського центру оцінювання якості освіти. Тема вебінару пов'язана з інтегруванням курсом української мови, української та зарубіжної літератури у 5 класі НУШ. Василь Терещенко є одним із авторів відповідної програми й підручника, які сьогодні ще проходять період обговорення в освітньому просторі. Це нове слово в навчанні мови та літератури, а все нове — це завжди ризики, виклики й велика відповідальність щодо впровадження. Тож у процесі цієї комунікації було багато питань, міркувань, рефлексій. Але очевидним є те, що в нашому уніті ми вже зараз маємо готувати вчителів, здатних і готових узятися за нові справи.

Аудиторія обох лекцій — близько 50 слухачів (науковці, аспіранти, магістранти, учителі) з різних ун-тів і шкіл України (Харків, Київ, Полтава, Львів, Тернопіль). Відчувається, що є велика потреба в такому продуктивному спілкуванні, тож чекаємо на нових спікерів!

О. Маленко, проф. каф. українознавства й лінгводидактики

Пишаємося нашою аспіранткою **Катериною Садурською**, яка на Кубку України з фрідайвінгу в Броварах встановила новий національний рекорд у дисципліні «динаміка в білстах». Спортсменка пропливла на одному подиху 188,9 метра під водою. Крім того, Катерина Садурська поїла перші місця в інших дисциплінах: «динаміка» — без ласт та в моноласті, а також у «стації» — на максимальний час затримки дихання.

ТРИ ЮВІЛЕЇ В ХАРКІВСЬКІЙ ШКОЛІ З ІМ'ЯМ ВОЛОДИМИРА КОРОЛЕНКА

Один із перших спеціальних закладів загальної середньої освіти Харкова та всієї України Харківська спеціальна школа імені В. Г. Короленка цього року відзначає три знакові ювілеї!

21 січня 1887 р. було підписано наказ «Про відкриття училища для сліпих дітей у Харкові», мету якого було досягнуто наполегливістю Почесного громадянина міста, відомого вченого-офтальмолога, проф. Л.Л. Гіршмана та низки харківських учених (засл. проф. К.О. Андреев, професори П. М. Барабашов, О.С. Венедиктов). Ця дата стала офіційним початком історії, яка налічує 135 років відданої праці сотень педагогів і об'єднує долі майже двох тисяч випускників.

Здобутки педагогічного колективу закладу завжди високо оцінювалися на місцевому та загальнодержавному рівнях, що підтверджується багатьма відзнаками й нагородами. Зокрема, напруження перших педагогів, серед яких добре знані в професійних колах: К.Ф. Лейко, П.Г. Мельников, професори В. О. Гандер та І. П. Соколянський складають вагомий внесок у розвиток тифлопедагогіки нашої країни та світу. Серед досягнень співробітників, які нині працюють у закладі: авторські програми з корекційно-розвиткової роботи для дітей з порушеннями зору, методичні рекомендації, авторські педагогічні технології, високий рівень підготовки учнів у межах предметних олімпіад та освітньо-культурних конкурсів різного рівня.

Здобуття дошкільної, початкової, базової середньої освіти в школі забезпечують 84 висококваліфіковані досвідчені педагоги. Колектив школи очолює талановитий керівник Олександр Миколайович Білоусов, заслужений працівник освіти України, відмінник народної освіти.

Педагогічний колектив є дійсним членом Всеукраїнської громадської асоціації тифлопедагогів України. Заклад реалізує вагомий внесок в апробацію, розробку та впровадження результатів науково-дослідної роботи в освітній процес шляхом систематичного співробітництва з НАПН України, НПУ імені М.П. Драгоманова, Харківською гуманітарно-педагогічною академією. Майже сторічною є історія співпраці закладу з нашим Сковородинівським ун-том. Переважна більшість співробітників школи — її випускники, 57 із яких обрали свій шлях у педагогічну професію саме через наш ун-т.

Понад 16 років триває тісне співробітництво закладу із Американськими Радами з міжнародної освіти. Щороку його учні успішно проходять тестування за програмою обміну майбутніх лідерів FLEX та отримують стипендії на навчання в США. З 2018 р. реалізується міжнародний обмін досвідом із тифлопедагогами Польщі в межах проекту «Самостійність 2018».

24 січня 1922 р. закладу було присвоєно ім'я **Володимира Галактіоновича Короленка**. Сто років у школі відповідально зберігають пам'ять про життєвий і творчий

Пам'ятаємо

Унікальним є шкільний музей, акому в цьому році виповнюється 35 років. Музей став осередком культурно-освітньої, пошуково-дослідницької, корекційно-розвиткової та проектної роботи школи. Музей історії школи безпосередньо співпрацює з музеями й просвітницькими організаціями міста, країни, ближнього зарубіжжя. Це забезпечує можливість ознайомлення з найновішими музейними практиками та сприяє розповсюдженню тифлопедагогічного досвіду колективу закладу, задля адаптації освітнього простору та освітніх програм музеїв, культурно-просвітницьких установ із огляду на потреби людей із інвалідністю по зору. Подібна співпраця підтримується з Харківською обласною станцією юних туристів, Чорнобильською історичною майстернею, Літературним, Художнім та Історичним музеями (м. Харків), Художнім музеєм (м. Дніпро), Літературно-меморіальним комплексом імені В. Г. Короленка (м. Полтава), Педагогічним музеєм України (м. Київ), Національним заповідником «Софія Київська» (м. Київ), музеєм тифлографіки в селищі Овінська (Познанське воєводство, Польща), Гете-Інститутом в Україні тощо.

Вітаємо колектив школи з ювілейними святами і бажаємо успіхів у нелегкій справі навчання і виховання дітей з особливими освітніми потребами!

Юрій Бойчук, ректор ун-ту

УРОКИ ЛЮБОВІ ДО ЗООЛОГІЧНОЇ НАУКИ

Наукова еліта початку 2000-х: доц. І. О. Кривецький, проф. О. З. Злотін, доц. Ю. П. Максимова, проф. Т. О. Грінченко

У житті кожної людини відбуваються події, які вносять у життя щось важливе, те, що змінює життя. Для Юлії Петрівни однією з таких подій стало навчання в аспірантурі під керівництвом Сергія Івановича Медведєва, який був не тільки всебічно знавцем ентомології, екології, але й відомим природоохоронцем. По закінченні аспірантури Ю. П. Максимова прийшла працювати на каф. зоології нашого ін-ту. Саме завдяки ентузіазму Максимової, в ін-ті був створений первинний осередок Українського товариства охорони природи.

ЛІНГВІСТКА, ПАТРІОТКА, КУЛЬТУРОЗНАВИЦЯ

16 лютого каф. українознавства і лінгводидактики з ініціативи її очільниці проф. О. О. Маленко провела науково-навчальний загальноуніверситетський захід до 84-ї річниці з дня народження відомої лінгвістки, культурознавиці й громадської діячки, засновниці каф. українознавства — **Ольги Муромцевої**.

Участь у заході, окрім членів кафедри, взяла донька Ольги Георгіївни, доцент каф. суспільно-економічних дисциплін і географії історичного ф-ту нашого ун-ту Юлія Муромцева, декан укр. мовно-літературного ф-ту імені Г. Ф. Квітки-Основ'яненка, проф. К.Ю. Голубовської, очільниці Турецького культурного центру ун-ту І. А. Скразловська, здобувачі знань 1–2 курсів, члени СНТ різних ф-тів. Модерували зустріч доцентки кафедри Л. П. Петрова Озель та Н. І. Варич.

Студенти різних ф-тів, зокрема істориків, щиро зацікавилися науковим доробком О. Г. Муромцевої, підкреслюючи його актуальність, усебічно висвітлюючи проблематику, дотичну до фаху й сучасних викликів

та ризиків. Наш ф-т гідно презентували Д. Кондратенко з доповіддю «Українознавчий аспект лінгвокультурологічної діяльності мовознавиці Ольги Муромцевої» та В. Капун із повідомленням про лінгвистичну спеціфіку творчості Ганни Барвінок на матеріалі праць проф. Муромцевої.

Усі учасники підкреслили значущість цієї події саме 16 лютого 2022 р. — у день єднання України. Постать званої у світі науковиці, поборниці національних інтересів і цінностей, полум'яної патріотки Ольги Муромцевої слугує орієнтиром у буремному сьогоденні.

Н. І. Варич, доц. каф. українознавства та лінгводидактики

НЕВИГАДАНА ІСТОРІЯ КОХАННЯ

Серед усіх чудес світу найбільше — це людина і кохання. Упевнена, що без кохання жити безглуздо і не цікаво.

Історичний ф-т нашого ун-ту став місцем зустрічі для багатьох студентів і викладачів і поєднав не одну долю. Про те, як зустріли своє кохання і якими секретами щастя володіють, розповіли наші студенти Олена Савіна та Рустам Черкашин.

Олена згадує: «1 вересня 2018 року біля корпусу на Валентинівській я зненавділа свого майбутнього чоловіка, на той час свого нового одногрупника. Він мені одразу не сподобався: галасливий, трохи пихатий, надмірно жартував, активно жестикулював. Однак весь вечір він не виходив у мене з голови». «Коли я побачив Олену вперше, то вона була емоційною, яскравою і дуже-дуже симпатичною (у принципі, до цього часу нічого не змінилось)», — згадує Рустам, посміхаючись.

Олена поділилася секретом кохання своєї родини: «Протилежності притягуються. Ми підтримуємо одне одного, живемо в одному темпі». А Рустам додає: «Маємо спільні інтереси: хобі, вподобання, а також об'єднує вихо-

вання сина». Олена та Рустам — батьки чудового хлопчика, який схожий, як вважає Олена, на маму, а як вважає Рустам, — на батька.

Кохання — багатогранне, але основне — це те, що воно об'єднує дві душі й назавжди запалює вогонь у серцях кожного.

Юлія Матей, істфак

ЛІТЕРАТУРНИЙ ВЕЧІР

11 лютого відбувся літературний вечір, присвячений Булату Шалавичу Окуджаві. На захід у форматі онлайн-конференції було запрошено викладачів, студентів та випускників ХНПУ імені Г. С. Сковороди.

Організатор заходу Ольга В'ячеславівна Радчук — проф. каф. зарубіжної літератури та слов'янських мов імені Михайла Гетьманця.

Здобувачка 3 курсу укр. мовно-літературного ф-ту імені Г. Ф. Квітки-Основ'яненка Сабіна Аббасова підготувала презентацію й розповіла про сторінки життя та творчість Булата Окуджави. Доцент Олена Іванівна Артох ознайомила із цікавими епізодами з життя поета та композитора, пов'язаними з Польщею, польською інтелігенцією. Доцент Алла Григорівна Козлова виголосила доповідь, присвячену музиці в ліриці Булата Окуджави.

Конференція

МИРОТВОРЧІ МІСІЇ УКРАЇНИ

Під такою назвою 18 лютого на базі історичного ф-ту відбулась студентсько-учнівська наукова конференція, присвячена 30-річчю участі України в миротворчих операціях під егідою ООН та НАТО.

Конференція в online-режимі проходила за підтримки Управління освіти адміністрації Московського р-ну Харківської міськради та ГО «Об'єднання миротворців ООН, учасників міжнародних операцій та інвалідів війни».

На пленарному засіданні з вітальним словом виступила проректор з наукової, інноваційної й міжнародної діяльності ун-ту, голова оргкомітету — д. філос. н., проф. **Світлана Бережна**. На конференції були присутні поважні гості: віцепрезидент Міжнародної асоціації миротворців ООН «Солдати світу» в Західній Європі **Альберт Тібор**, нач. відділу Євроатлантичної інтергації Національної академії Національної гвардії України, учасник миротворчих місій у Південному Судані UNMISS **Володимир Гончар**, генеральний секретар індійської делегації AISP SPIA проф. **Дінеш Сабніс**. Модератором пленарного засідання була к. іст. н.,

доцент, в.о. декана історичного ф-ту **Ольга Гончарова**.

У рамках конференції працювало 3 секції: «Правове регулювання миротворчих операцій під егідою ООН та НАТО» (кер.: к. іст. н., доцент каф. історії України, коорд. з наукової роботи **Марія Луценко**); «Миротворчі операції України» (кер.: к. іст. н., доцент, зав. каф. історії України **Ірина Мартинова**); «Український миротворчий рух в особах» (кер.: методист центру освітніх технологій Управління освіти адміністрації Московського р-ну Харківської міськради **Сергій Макеєв**).

Активну участь у підготовці й проведенні конференції взяли члени СНТ історичного ф-ту. З доповідями виступили голова СНТ ун-ту **Юлія Матей**, члени СНТ **Ольга Гусак**, **Валерія Цицхуава**, **Анастасія Москальова**, **Мікіта Красновський**, **Валерія Коваль**, **Денис Шмалько**, **Поліна Корованко** та інші.

Юлія Матей, голова СНТ ун-ту

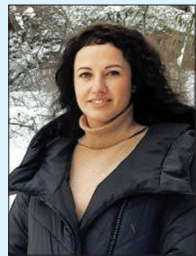
Тренінговий проєкт

«GRANT WRITER-I»

33 по 6 лютого я взяла участь у навчально-науковому тренінговому проєкті «Grant Writer-I», організованому Радою молодих учених при МОН України на базі навчально-оздоровчої комплексу Політехнік-2, що на Львівщині.

Головна мета проєкту — це підтримка молодих учених у питаннях науково-дослідницької діяльності, підвищення їхнього рівня обізнаності щодо написання грантових заявок та активне залучення молодих науковців до участі у всеукраїнських та міжнародних грантових програмах. Спікерами проєкту виступили **Олеся Вашук** (голова Ради молодих учених), **Вікторія Лемещенко-Лагода**, **Андрій Хорольський** та **Григорій Мозолевиц**.

Протягом серії 4-денних тренінгів проєкту було розглянуто особливості написання та заповнення грантових заявок, зокрема проєктів наукових робіт та науково-технічних розробок. Особливу увагу було зосереджено на написанні анотацій та складанні

фінансового обґрунтування витрат на проведення досліджень. Усі отримані знання під час теоретичного блоку занять ми одразу використали на практиці під час заповнення власних проєктних заявок. Тренінговий навчально-науковий проєкт «Grant writer-I» — відмінна нагода дізнатися більше про створення грантових заявок, попрактикуватись у їх написанні, поспілкуватись із однодумцями та обмінятися досвідом. Нетрадиційний формат, тепла атмосфера, незабутні нетворкінги, корисні знайомства, крута організація, засніжені Карпати сприяли перезавантаженню і тепер надихають на нові творчі ідеї та відкриття.

А. М. Цапко, к. пед. н., доцент каф. естетології та інноваційної педагогіки

МІНІФУТБОЛ — МОЄ ЖИТТЯ

Увага вболівальників у лютому була зосереджена на Чемпіонаті Європи з мініфутболу. У складі збірної України яскраво та самовіддано грав Євген Сірий, випускник нашого університету, який охоче дав інтерв'ю для читачів газети.

— Чому Ви обрали цей вид спорту і чи вплинув хтось на становлення Вас як футболіста?

— Я паралельно грав і у великий футбол, і у футзал. Де результати були кращими, там і залишився. На моє становлення як футболіста та загалом людини вплинув, безумовно, мій батько (відомий тренер з футзалу Олександр Сірий), а далі вже тренери різних команд допомагали розвинути мою майстерність.

— Багато треба тренуватись, щоб досягти успіхів? Як складалася Ваша клубна кар'єра?

— Дуже багато, кожен день має проходити в ігровому та тренажерному залах. Інколи треба ще й самому доробляти навантаження. Але це все лише одна зі складових успіху: слід правильно відпочивати, відновлюватись, стежити за раціоналом тощо.

На початку мого футбольного шляху був «Металіст», далі ДЮСШ-13. Після одного з новорічних турнірів мене помітив відомий у Харкові спеціаліст з футзалу Василь

Найскладнішим матчем я б назвав гру з Казахстаном на Євро-22, адже ще на початку я отримав травму, а просто спостерігати за грою було вкрай важко. А найскладнішою грою за інтригою та напруженістю, мабуть, можна назвати гру з Росією, де в драматичній боротьбі ми поступилися лише 1 м'ячем.

— Ваш гол під час гри зі збірною Росії був дуже важливим?

— Так, гол, який я забив, повернув гри інтригу та віру у свої сили нашим хлопцям. Шкода, що в кінці ми не змогли реалізувати пенальті. Але це вже були б зайві нерви і лотерея. У міжнародних іграх для футболістів надважливою є підтримка вболівальників, незважаючи на результати. Дякую фанатам за відданість та любов до міні-футболу.

— Які проблеми з мініфутболом, на Ваш погляд, є в Україні?

— Насамперед, це недостатня кількість спеціалізованих футзальних шкіл у країні через банальну нестачу фінансування, тому й страж

Михайлович Симонов. Мабуть, це була доля. Він запропонував мені з'їздити на ще один турнір, але виступати вже за сумську команду «Колос». Я так вдало зіграв, що й досі у футзалі. Окрім «Колоса», була ще відома харківська футбольна школа «ЕХО» (Харків), «Лаум» (Харків), «Локомотив» і «Локомотив-2» (Харків). Потім грав у Казахстані та Азербайджані, а зараз виступаю за київський «ХІТ».

— Що Вам дали роки навчання в нашому університеті?

— У 2009–2014 роках я навчався одразу на двох факультетах. Багато слів удячності хочу сказати керівному та викладацькому складу фізико-математичного факультету за ті необхідні знання, що я використовую й у повсякденні, і в спортивній діяльності. Я й надалі тісно спілкуюся з одногрупниками з фізмату, намагаємось збиратися разом за можливості, деякі університетські друзі активно стежать за моїми іграми.

дає цей вид спорту. Бо коли немає масовості, то й відбір талановитих дітей не такий якісний. Ось чому футзал не належить до олімпійських видів спорту, хоча із року в рік чутемо обіцянки, що в найближчому майбутньому його включать до програми ОІ. Щоправда, аматорський дорослий футзал в Україні досить масовий і популярний. Та здебільшого це комерційні змагання.

— Чи вплинув коронавірус на тренувальний процес та графік міжнародних ігор?

— На тренувальний процес перед ЧС коронавірус не вплинув, усі тренувальні планові ігри ми зіграли й непогано підготувались. А ось на самому Євро ми зіткнулися з великими проблемами. Перед першою грою в нас захворіли на коронавірус одразу 4 гравці, потім ще один, і це дуже вплинуло як на фізичний, так і на психологічний стан команди. Були й травми.

— Як з країни, у котрій ви здобули перемогу, сподобалася Вам найбільше?

— Подорожувати дуже люблю, встиг побувати в багатьох країнах і кожна з них по-своєму гарна й дивовижна. Дуже сподобалися Іспанія та Італія. Шкода, що через графік ігор не завжди є час прогулятися й познайомитися з видатними пам'ятками.

— Що Ви можете порадити мініфутболістам-початківцям?

Головне — це працьовитість і цілковита 100% відданість на тренуваннях тій справі, якою займаєшся.

— Чи є у Вас тренерські амбіції? Як реагує на Ваші перемоги та поразки Ваш батько?

— Про роботу тренера я поки що особливо не думаю. Щоправда, коли хворів батько, керував нашою студентською командою й начебто виходило.

— Чи залишається у Вас як професійного спортсмена час на особисте життя і хобі?

— У мене є дружина, маленька донька Адріана. Коли буваю в Харкові, намагаюся весь свій вільний час приділяти родині. Щодо хобі, то люблю читати, дивитися захопливі фільми. Дуже рідко, щоб відволіктися, можу пограти в комп'ютерні ігри.

— Що б Ви хотіли побажати жінкам напередодні 8 березня?

— Милюх Дам, Мам, Дружин, Бабусь, Сестер, Доньок вітаю з 8 березня! Бажаю міцного здоров'я, кохання, турботи, тепла від близьких, щастя і мирного неба над головою.

Спілкувалася Ірина Бикова

ВІДКРИВАТИ ЗНОВУ ПОСТАТЬ КОБЗАРЯ

Цьогоріч на Всеукраїнському етапі XXII Міжнародного мовно-літературного конкурсу учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка честь нашого закладу представляли аж три студентки — переможниці обласного рівня: Ситник Влада (5 курс), Мороз Євгенія та Ляш Каріна (2 курс). Пропонуємо нашим читачам інтерв'ю з учасницями після написання конкурсної роботи.

— Чи вперше брали участь у конкурсі?

С. В.: Участь у конкурсі імені Тараса Шевченка в 2022 році була другою спробою після університетського та обласного рівнів у попередні роки.

М. Є.: У конкурсі Шевченка я брала участь ще у школі, двічі посідала перші місця в моєму рідному місті Северодонецьку Луганської обл., однак вище обласного етапу не проходила. Цього року вирішила спробувати себе знову. І як виявилось, не даремно!

Л. К.: Беру участь у конкурсі, скільки себе пам'ятаю. Перший досвід був у третьому класі, відтоді все й почалося. Навчаючись у Балаклійському ліцеї, в 11 класі посіла місце в районному етапі, III — в обласному, а також брала участь у Всеукраїнському.

— Що вам дає участь у конкурсі?

С. В.: Безперечно, завдяки участі в конкурсі я здобула додаткові уміння та досвід. Теоретична підготовка сприяла поглибленню знань літературної спадщини Кобзаря. А формування думки, розкриття змісту забезпечує покращення навичок структурування тексту. Аналізуючи теоретичні концепції, набула досвіду в описі здобутків творчості Т. Г. Шевченка.

М. Є.: Участь у конкурсі подарувала мені можливість вкотре дослідити творчість Тараса Шевченка та відчувти себе частиною однієї великої українознавчої родини.

Л. К.: Конкурси — це можливість продемонструвати свої знання, спробувати писати в новому стилі, адже я лише шукаю себе в письменницькому ремеслі. Тому для мене як письменниці-початківця конкурс дуже важливий. Окрім цього, люблю відкривати для себе постать Тараса Шевченка з нового боку. І щороку вдається знайти щось нове!

— Хто допомагає готуватися?

С. В.: За ґрунтовну підготовку, слухні настанови та доцільні поради стосовно написання творчої роботи висловлюю щире вдячність доценту каф. української мови Юлії Миколаївні Лебедець.

М. Є.: Своєю здобуткам та любові до творчості Шевченка я завдячую шкільній вчительці укр. мови

Ляш Каріна

та літератури, яка щороку готувала мене до цього конкурсу, а також керівниці вокального колективу, де мені пощастило заспівати поезії митця, покладені на музику, зокрема «Заповіт», «Садок вишневий коло хати», «У перетику ходила» та інші.

Л. К.: Завдячую підготовці Юлії Миколаївні Лебедець. Саме вона не просто консультує учасників, допомагає, а ще й налаштовує на успіх, вірить у нас та вболіває. А це дуже важливо для конкурсантів.

— Які джерела опрацьовуєте?

С. В.: Я послуговувалася творчим доробком українського дослідника Л. Ушкалова, літературними розвідками М. Сумцова, науковими спостереженнями історика Д. Багалія та інших поціновувачів шевченкіани.

Л. К.: Я послуговувалася «Шевченківською енциклопедією» нашого видатного проф. Леоніда Ушкалова, працями шевченківських студій. Також слухала онлайн-лекції Ірини Фаріон про постать Т. Г. Шевченка (програма «Велич особистості») і проєкт сучасного письменника Степана Процюка «Письменник про письменників», де почула багато свіжих поглядів на творчість Кобзаря.

— Чи є бажання брати участь у конкурсах у майбутньому?

С. В.: Я вже на фінішній прямій навчання в рідній альма-матер, тому подумки налаштовуюся на підготовку вже своїх учнів до участі в конкурсі Шевченка.

М. Є.: Так, планую й надалі брати активну участь у цьому та інших конкурсах, що присвячені українському слову, бо, гадаю, у цьому моя сила!

Л. К.: Звичайно! Із року в рік для мене це новий виклик, змога спробувати себе, побачити своє зростання! Тож із задоволенням готуватимусь до наступного випробування!

Від імені редакції бажаємо дівчатам успіхів, перемог, наукового й творчого зростання, реалізації всіх задумів!

Мороз Євгенія

ДІВЧАТА З ІСТОРИЧНОГО

А ви знали, що в нашому ун-ті студенток майже вдвічі більше, ніж студентів? Ми вирішили розповісти про яскравих студенток історичного ф-ту, які можуть усе!

Студентки історичного ф-ту завжди вирізняються своїми здобутками в навчанні, науці, мистецтві, спорті, громадському житті, вони виборюють перемоги в змаганнях і отримують нагороди за свої успіхи.

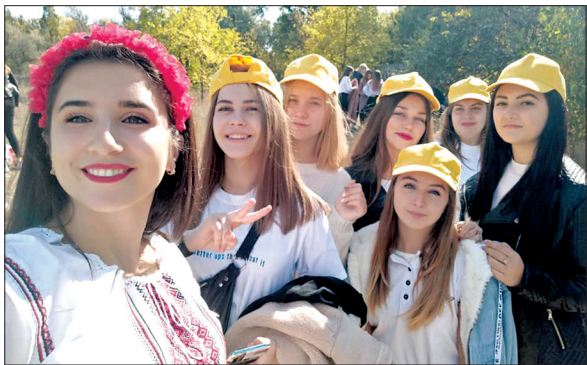
Освітній процес є основоположним видом діяльності будь-якого ун-ту, тож розпочинаю з **відмінниць освіти**, серед яких староста Валерія Цицхвая, Катерина Брикова (11 гр.), Вероніка Ющенко (12 гр.), Надія Гаврік (13 гр.), Ілона Крисенко (22 гр.), Поліна Корованенко (22 гр.), староста Софія Краснік (23 гр.), Анна Кубасова (31 гр.), староста Ольга Павленко (32 гр.), Валерія Пономаренко (41 гр.), староста Юлія Матей (43 гр.) отримують стипендію Президента України, Олександра Пушкаренко (43 гр.) отримувала стипендію Президента України у 2021 р., Софія Дівиченко (51 гр.).

Навчання в ун-ті — це розвиток у всіх сферах суспільного життя. Паралельно із навчанням наші дівчата беруть активну участь у науковому житті ф-ту та ун-ту. Наприклад, студентка 43 гр. Юлія Матей очолює СНТ ХНПУ імені Г. С. Сковороди, є авторкою понад 50 наукових публікацій, захоплюється історією міжнародних відносин, історією Азії та Америки. Студентка року — 2020 в галузі «Наукова діяльність». Майбутній географ, студентка 44 гр. Марина Резенькова — активістка СНТ істафу, є учасницею багатьох наукових конференцій, переможниця Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт. Марина цікавиться дослідженнями туристичного потенціалу України та країн Європи, чому й присвячені її наукові публікації. Олександра Пушкаренко — переможниця Харківського регіонального конкурсу студентських наукових робіт зі спеціальності «Історія», Студентка року — 2020 в галузі «Наукова діяльність». Активними учасницями СНТ істафу з першого дня навчання є Аліна Денисенко, Катерина Циганенко (11 гр.), Тетяна Костюченко (12 гр.), Аліна Гладун (13 гр.), Карина Орищенко, Олена Заярна (31 гр.), Катерина Шидіч (51 гр.).

Істафівки мають **активну громадянську позицію**, багато часу присвячують волонтерській діяльності. Наприклад, Аліна Сидоренко (44 гр.) бере участь у багатьох заходах, що відбуваються в м. Харкові (велопробіги, конференції, концерти тощо). У липні 2021 р. вона успішно пройшла

I рівень Харківської міської школи волонтерів «Active Volunteer Association of Kharkiv». Катерина Босаченко (44 гр.) координує проєкти розвитку громад Харківської обл., є організаторкою волонтерських заходів, менеджерка культурно-освітніх проєктів ГО «Відлік PROJECTS», адміністраторкою фестивалю «Тиждень. YOUNG» (конкурс для підлітків, які прагнуть інсценувати свої ідеї на театральних майданчиках у майбутньому).

Дівчата історичного — **справжні таланти**. Вони співають, ліплять, малюють, щодня створюють шедеври. Своїм прикладом вони здатні надихати й захохувати в мистецтво. Те, що роблять вони, не банальне, стильне й абсолютно не нудне. Ольга Павленко, Марина Горбань, Свиридова Марина, Софія Дівиченко, Надія Полован чудово співають. Катерина Чернієнко, Ярослава Черкас, Катерина Шидіч, Аліна Ходаковська, Антоніна Маркова знайшли себе в живописі.

Багато наших дівчат, серед яких Анастасія Випирайло, Карина Ільченко, Яна Маслікова, Карина Орищенко, Олександра Балобанова, Олександра Пушкаренко, Анастасія Симонова, Марина Горбань, Софія Дівиченко, працюють у школі та **знайшли своє покликання в роботі з дітьми**. Учителю допомагає вступити в доросле життя, навчає поваги, любові до ближнього, вічних цінностей, вкладає моральні категорії в душу своїх учнів. Талант учителя полягає в умінні передати знання іншому й в умінні робити важкі речі легкими. А наші дівчата саме такі! «Вірити й досягати!» — ось чим керуються наші успішні студентки, які бачать у можливостях ун-ту великі шанси для саморозвитку, без якого сьогодні — нікуди!

Юлія Матей, голова СНТ ун-ту

ПІДРУЧНИК ДЛЯ ШКОЛИ

Підготовка підручника «Математика. 5 клас», який згідно №140 08.02.2022 отримав гриф «Рекомендовано МОН України» стала для мене продовженням роботи над Державним стандартом базової середньої освіти та модельною навчальною програмою «Математика. 5–6 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Васишин М. С., Милиняк А. І., Працьовитий М. В., Простакова Ю. С., Шкільний О. В.), рекомендованою МОН України (наказ № 795 від 12.07.2021). Коли наша робоча група завершила працювати над модельною програмою «Математика. 5–6 класи», то виявилось, що для роботи за новою програмою потрібно мати відповідний підручник. Тому дуже доречним стало знайомство з представниками видавництва «Формула», які якраз збирали команду для створення підручників нового типу: цікавих та корисних для учнів, зручних та змістовних для вчителів.

За основу нових підручників з математики було обрано європейські матеріали від MM Educational Group (розробника освітніх матеріалів для різних галузей), а саме видавництва Vector Maths & Science. Над розробкою підручника «Математика. 5 клас» працювала група міжнародних та українських авторів під псевдонімом Джон Ендрю Біос, що дало змогу адаптувати кращий міжнародний досвід до потреб української системи освіти.

Представниками від укр. викладачів та методистів стали якраз я та Д. пед. н., доц. О.В. Шкільний.

Цей підручник абсолютно не схожий на звичні нам навчальні матеріали для п'ятикласників: він яскравий, містить мінімум теорії та максимум прикладів, велику кількість ілюстрацій та схем візуалізації навч. матеріалу; є багато завдань, у яких потрібно вписувати, домальовувати, розфарбовувати. У підручнику наводиться багато наочних прикладів; зміст задач ми намагались максимально осучаснити й зробити цікавим та корисним для сьогоденних учнів. Цікавими формами роботи, на нашу думку, для учнів стануть різноманітні навчальні проєкти та робота з інтегрованими модулями, яка дозволяє поєднувати навчання математики та інших предметів.

Для вчителів важливим є те, що мова йде не про один підручник, а про цілий навчально-методичний комплект, до якого входять ще робочий зошит для учня та книга для вчителя, а також наявність інтернет-підтримки. Структура підручника дозволяє кожному вчителю спланувати свою роботу відповідно до тієї кількості годин математики на тиждень, яка передбачено в його школі. Для забезпечення такої адаптації, у підручнику «Математика. 5 клас» передбачено як вивчення обов'язкового матеріалу, так і впередзвального матеріалу, опційних тем та інтергованих модулів. На нашу думку, це дасть можливість учителю якнайзручніше спланувати діяльність кожного конкретного класу відповідно до потреб та інтересів своїх учнів і при цьому забезпечити формування обов'язкових груп результатів навчання, передбачених у Державному стандарті базової середньої освіти.

Мені дуже приємно бути безпосереднім учасником команди, яка протягом кількох місяців сумлінно працювала над створенням нового підручника «Математика. 5 клас», і я дуже сподіваюся, що цей підручник сподобається нашим учителям та учням, і вони із задоволенням будуть вивчати математику.

Юлія Сергіївна Простакова, к. пед. н., доцент каф. математики, заст. декана з навч. роботи фізмату

Головний редактор
Ірина Бикова

Редактор
Юлія Лебедець
Дизайн, верстка
Роман Березовський

Газета зареєстрована в управлінні
з преси Харківської обласної
адміністрації. Свідчення
№ ХК-242 від 10.01.95

Засновник і видавець газети
ХНПУ ім. Г.С. Сковороди. 61168,
м. Харків, вул. Валентинівська, 2,
корп. А, кімн. 200. Т. 68-63-12

Рукописи та листи не рецензуються,
не повертаються. Думки
авторів можуть не збігатися
з думкою редакції.

E-mail редакції:
uchitel_hnpu@ukr.net
Видається українською
та російською мовами

Надруковано в друкарні
ТОВ «ТЕМП-ЦЕНТР» м. Київ,
вул. Желябова, буд. 8/4, 03057.
Тираж 500 прим.